

<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=1057-15&new=12>. Аналітика НПФ [Електронний ресурс] / Українська асоціація інвестиційного фонду – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/analituaib/analit_npf.html3. *Сазонець І. Л.* Пенсійні та донорські фонди як інституційні інвестори [Електронний ресурс] / Книжки для студентів Ebooktime – Режим доступу : http://ebooktime.net/book_222_glava_24_2.4._Пенсійні_та_дФ.html

ЛАВРОВ Р.В., к.е.н., доцент, м. Чернігів, ЧДІЕУ

СЕГМЕНТАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ ІННОВАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах динамічних коливань економічного простору банк як повноцінний учасник ринку змушений також змінюватися й адаптуватися, використовуючи інноваційні фінансові технології. Природно, що означені деформації не повинні відбуватися стихійно – їх необхідно здійснювати системно в лоні розробленої інноваційної стратегії, яка вважається частиною загальної стратегії розвитку банку.

Вибір будь-якої інноваційної стратегії завжди передбачає побудову індивідуального механізму, що забезпечує її здійснення. Його орієнтація, особливості функціонування і структура побудови переважно залежать від специфіки інноваційних фінансових технологій, що зумовлені їх ідентифікацією. Тобто конкретизації мети і завдань інноваційної стратегії банку, а також уточнення та відбору підходів до її реалізації. Зважаючи на безліч її можливих проявів, необхідна досить повна сегментація банківських інноваційних фінансових технологій.

Розробка такої сегментації забезпечує більш повноцінне і цілісне розуміння банківських інноваційних фінансових технологій та дозволяє виявити проблемні взаємозв'язки й співвідношення між їх різноманітними групами і типами. Крім того, вона дає можливість визначити не тільки вибір конкретної інноваційної стратегії банку або спосіб побудови механізму її

реалізації, але й форми реалізації та просування інноваційних фінансових технологій банками.

У цьому зв'язку слід звернути увагу на розроблену класифікацію нововведень в загальнонауковому аспекті А. Пригожина. Спираючись на неї, а також узагальнюючи теоретико-методологічні дослідження інших авторів у цій царині, сегментуємо спектр банківських інноваційних фінансових технологій за певною структурою та виявимо основні чинники, що впливають на їх появу.

Передусім, слід сегментувати банківські інноваційні фінансові технології за ознакою їх зародження: реактивні та стратегічні.

Реактивні банківські інноваційні фінансові технології спрямовані на виживання банку на кредитному ринку і є реакцією переважно на нововведення банку-конкурента. Стратегічні банківські інноваційні фінансові технології спрямовані на попередження необхідності інноваційних перетворень, їх основна мета – отримання певних стратегічних конкурентних переваг на кредитному ринку. Прикладом такої банківської інноваційної фінансової технології можна вважати впровадження комплексної системи дистанційного управління рахунками та пропозиція її своїм клієнтам.

За місцем у діяльності банку інноваційні фінансові технології варто сегментувати на основні та забезпечуючі. Основні банківські інноваційні фінансові технології пов'язані зі створенням нових банківських продуктів і розробкою нових послуг. Як приклад, можна назвати емітування та розповсюдження банком власних векселів і пропозиція їх своїм клієнтам як новий варіант депозиту.

Забезпечуючі банківські інноваційні фінансові технології відіграють вторинну роль, оскільки вони безпосередньо не пов'язані з основними функціями банку і включають в себе інноваційні перетворення управлінської структури, методів організації основних банківських процесів, тобто

процесів надання послуг й реалізації банківських продуктів, модернізації існуючих банківських фінансових технологій тощо.

Наступною ознакою сегментації банківських інноваційних фінансових технологій слід вважати їх інноваційний потенціал: радикальні (передбачають впровадження принципово нових видів банківських продуктів і послуг, застосування якісно нових технологій їх реалізації та надання, використання принципово нових технологій управління); комбіновані (передбачають синтез різних наявних технологій надання послуг в один комплексний пакет, пропонований згодом на ринку як єдиний продукт); модифікуючі (покликані вносити необхідні зміни та доповнення до існуючих банківських продуктів).

Співвідношення кількості вище перелічених груп банківських інноваційних фінансових технологій має безпосереднє значення для аналізу конкретних змін банку, його адаптивності, а також наявної продуктової та матеріально-технічної бази в цілому.

За обсягом впливу банківські інноваційні фінансові технології варто сегментувати на точкові й системні. Точкові мають місце в окремому випадку вдосконалення технології на окремій ділянці роботи банку. Вони зазвичай не вимагають великих матеріальних витрат і пов'язані з підвищенням ефективності однієї-двох операцій, не надаючи помітного впливу на виробничий процес банку загалом. Системні банківські інноваційні фінансові технології визначають зміну всієї структури відносин банку.

За ступенем новизни банківські інноваційні фінансові технології слушно сегментувати на новостворені та побудовані на існуючих продуктах і послугах. Новостворені пов'язані переважно з глобальними змінами в системах відносин банку й виникають внаслідок появи нових технологій в інших сферах економіки. Яскравою ілюстрацією цього різновиду банківських

інноваційних фінансових технологій виступає фінансова послуга інтернет-трейдингу.

Банківські інноваційні фінансові технології, побудовані на вже створених продуктах, мають найбільше поширення з огляду відносної дешевизни розробок, нескладності впровадження і знижених ризиків невдачі введення нових фінансових технологій.

Сегментація банківських фінансових інновацій за характером потреб, що задовольняються, виокремлює фінансові технології, пов'язані із задоволенням існуючих потреб, і спрямовані на створення нових потреб. Банківські інноваційно-фінансові технології спрямовані переважно на задоволення наявних потреб.

Слід також сегментувати банківські інноваційні фінансові технології по відношенню до розробника: технології, розроблені самим банком, технології “замовлені” та придбані у стороннього розробника.

Внаслідок достатньої дифузності банківських інноваційних фінансових технологій виникає необхідність виокремлення їх за часом появи: технології-лідери, технології-послідовники.

Багато в чому перетинаючись з уже описаними ознаками сегментації, банківські інноваційні фінансові технології доцільно розділяти ще й за глибиною внесених змін: технології першого-шостого рівнів.

Таким чином, здійснена сегментація банківських інноваційних фінансових технологій дає можливість виявити основні чинники їх виникнення та використання банками, так як переважання тієї чи іншої фінансової технології визначає тип і спрямованість інноваційної стратегії банку. Водночас, сегментація банківських інноваційних фінансових технологій дозволяє конструювати відповідні фінансові механізми, оскільки вони визначаються саме типом впроваджуваних технологій та обраною інноваційною банківською стратегією.

При цьому будь-який банк у процесі реалізації системного підходу до визначення своєї інноваційної стратегії, розглядаючи свою інноваційну діяльність з урахуванням вищеописаних принципів і аспектів сегментації, отримує можливість точніше позиціонуватися на ринку, визначити форми просування та реалізації своїх розробок і фінансових технологій.

СОКОЛЕНКО Т.Н., к.п.н., доц., Слав'янський пед. ун-т

МАРІАН МАН, доц. Петрошанський університет (Румунія)

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТРАНСФЕР НАУКОМІСТКИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Предметом дослідження є виявлення причин, які заважають успішному трансферу технологій від університетів в промисловість і їх впровадженню на підприємствах. На наш погляд, найбільш **важливою причиною** є недосконалість існуючої законодавчої бази. По-перше, в законодавстві відсутнє само визначення понять «Інноваційна діяльність», «інноваційне підприємство», «інноваційний продукт». Відсутність законодавчого визначення, що таке «інноваційна компанія», по яких критеріях визначається віднесення компаній до інноваційних, може привести, з одного боку, до створення «наукових офшорів», а, з іншої – до необґрунтованих претензій з боку податкових органів до компаній з високотехнологічним бізнесом, які дійсно займаються науковими розробками. По-друге, відсутній механізм установи “spin-off” компаній для університетів: ВНЗ не можуть виступати в ролі засновників інноваційних підприємств, заснованих на університетських технологіях і розробках, і, отже, не можуть отримувати прибуток від їх діяльності. В даний час законодавча база, що стосується інтелектуальної власності і передачі технологій, зазнає суттєвих змін. На жаль, до обговорення цих документів мало притягуються представники інноваційної інфраструктури університетів, які знають про існуючі проблеми не з чуток, а з власної практичної діяльності.